

Knihovna města Plzně 1876 – 2016

(Dvanáct pohledů do minulosti a současnosti)

Pohled devátý: Knihovna na kolech

Pojízdné knihovny jezdí v Americe a Austrálii, v severní i jižní Evropě a také v Čechách v Praze a Plzni.

1954-1958

V 50. letech se Krajská lidová knihovna v Plzni zapojila do akce „Pomoc pohraničí“ a poskytla okresům v kraji nejen metodickou pomoc, ale i dva bibliobusy, které vlastnila. *„Už v první polovině roku 1954 jezdily pojízdné knihovny do okresů Horšovský Týn, Tachov, Sušice a Klatovy, kde navštívily 110 obcí a půjčily 5 046 čtenářům celkem 36 905 svazků knih.“* Později rozšířily své působení do okresů **Domažlice** a **Stříbro**.

Posádky bibliobusů byly dvoučlenné (knihovník a řidič) a čtenářům nepůjčovaly jen literaturu, ale také promítaly ve večerních hodinách filmy a dokonce těm, kteří žili v nejmenších příhraničních obcích, obstarávaly a vozily různé spotřební zboží. Bibliobusy vyjížděly z Plzně od pondělí do pátku, v sobotu byly prováděny drobné opravy, údržba a mytí vozů. Jeden bibliobus ujel za měsíc průměrně 1 600 km a za den objel šest až sedm vesnic.

Jak houstla síť knihoven v pohraničí, ztrácely pojízdné knihovny na významu a během roku 1958 postupně ukončily svou činnost.

1996-2016

Nový bibliobus Knihovny města Plzně nahradil zrušené malé půjčovny, pokryl oblasti, kde knihovna nedisponovala dostatečnou sítí místních poboček, a sídliště s velkou hustotou obyvatel, kde zájem uživatelů převyšoval kapacity obvodních knihoven.

Jeho novodobá historie se datuje od 4. června 1996, kdy poprvé vyjel bibliobus přestavěný z původně linkové Karosy C 734.

Po deseti letech však dosloužil a 23. března 2006 schválila na svém zasedání Rada města Plzně koupi nového vozu.

Žlutý model Irisbus Crossway, který Knihovna města Plzně používá do dnešní doby, byl vyroben přímo pro její potřeby a v plzeňských ulicích se objevil 27. srpna 2007. Zakázku provedla firma IVECO Czech Republic, a. s. (původně Karosa Vysoké Mýto). Celková plocha vozu je 32 m² a vstupuje se do něj po několika schodech jako do klasického autobusu, místo sedaček však najdeme regály s knihami a police s časopisy. Měsíčně bibliobus urazí 400 km, a to s průměrnou spotřebou 280 l nafty, která je využívána jak na jízdu, tak i na topení.

V současnosti má plzeňská pojízdná knihovna stanoviště na devíti místech: **Bory, Bručná, Bukovec, Hradiště, Lochotín, Nová Hospoda, Roudná, Valcha a Zátíší.** Provoz je podle vlastního jízdního řádu zajištěn od pondělí do čtvrtka, na každém místě setrvává bibliobus několik hodin, pak se posune na další. Služby jsou určeny zejména seniorům a špatně pohyblivým lidem, kteří si nemohou dojet na vzdálenější pobočku dětem, ale i všem ostatním, kteří rádi čtou. Na jedné zastávce navštíví bibliobus v průměru kolem 30 lidí, dvě třetiny pravidelných čtenářů jsou senioři, zbytek tvoří maminky na mateřské dovolené nebo školní děti, a to převážně dívky.

Dvoučlenná posádka sestávající se z knihovnice a řidiče nabízí zhruba tři tisíce knížek, až 50 titulů časopisů z letošního a minulého roku, audiovizuální média. Knihovní fond je sestaven převážně z beletrie pro dospělé a děti, v menší míře pak z populárně naučné literatury. Z časopisů zde najdou například Vlastu, Burdu a Čtyřlístek, ale také History revue, Zahrádkáře či National Geographic. Na magnetofonových kazetách a kompaktních discích si mohou vypůjčit „zvukové knihy“. Novinky jsou k dispozici každých čtrnáct dní. Pokud nejsou požadované publikace v bibliobusu, knihovnice je přiveze ze skladu nebo z některé velké knihovny.

Podle statistiky **za rok 2015** měl bibliobus **364 registrovaných čtenářů**, navštívilo jej **4 504 uživatelů** a bylo půjčeno **21 802 knih a časopisů**.

